

او لین هفر من به ها و انا

گابریل گارسیا مارکز

۱۹۸۸ زوئن ۲۴

پیش از انقلاب، من هیچگاه مشتاق سفر به کوبا نبودم.
مردم آمریکای لاتین کوبا را یک فاحشه خانه فضاحت باز
مخصوص راهزن آمریکایی تصور می کردند، که پورنو-
گرافی قبل از آنکه در بقیه جهان میسیحیت رایج شود در

آن کشور به بالاترین حد خود رسیده بود؛ بادا دن یک دلار انسان می توانست زن و مردی را که بر روی تخت تماشا خانه واقعاً مخواهی می شدند، تماشا کند. از این بهشت پر شر و شور موسیقی ای شیطانی، که ترجمان مرموز زندگی للذ بخشی بود، راه و رسمی ویژه و فرهنگی منحرف کننده تراوش می کرد که بر زندگی روزمره در حوزه کارائیب تاثیری نشاط آورد داشت. با اینحال برای اهل علم پوشیده نبود که کسو با زمانی یا فرهنگ ترین مستعمره اسپانیا، و در حقیقت تنها مستعمره واقعاً با فرهنگ آن بود، و در حالی که آداب و سنن بر پای محافل ادبی و جشنواره‌ای گل ادامه داشت، در همان زمان ملوان آمریکایی بر مجسمه‌های قیصر مانان ادرار می کردند و تفنگچیان روسای جمهور برای دزدیدن استاد، دادگاههای را مورد هجوم قرار می دادند. در کنار مجله مبتدل «لامانا کومیکا» که مردان متاهل به دور از چشم همسران خود آن را در دستشویی می خواندند، بر جسته ترین مجلات فرهنگی آمریکای لاتین در کو با منتشر می شدند. این تناقضات فاحش، بجای روشنگری واقعیت‌های کوبا، پیشتر عامل سردرگمی بودند. وضع سیاسی کوبا، کشوری افسانه‌ای که جنگ ویرانگر استقلال آن پایان نیافته بود در سال ۱۹۵۵، هنوز عمامی غیرقابل پیش‌بینی بود.

در همین سال در پاریس، من برای نخستین بار یانام فیدل کاسترو آشنا شدم، من این نام را از نیکلاس گین شاعر شنیدم که بدون هیچ امیدی، رنج تعیید را در گراند هتل سن میشل در خیابانی مملو از هتل‌های ارزان قیمت، تحمل می کرد. هتل محل اقامت او کمتر از بقیه کثیف بود، ما آمریکای لاتینی‌ها والجزایری‌های دارای هتل‌ها به انتظار دریافت بلیط بازگشت، پنیر مانده و گل کلم آب پز می خوردیم.

اتفاق نیکلاس گین تقریباً همانند دیگر اتفاقهای کارته لاتن، چهار دیواری با پرده‌های رنگ و رو رفته و دو صندلی راحتی بارویه‌های نیخ‌نما بود. بر تخت یک نفره آن روز گاری دو دلداده معموم سنگالی، پیش از آن که خود کشی کنند باشادمانی می خفتند. اکنون دیگر بعد از گذشت ۲۹ سال من قادر نیستم چهره شاعر را در همان اتفاق مجسم کنم. اما در وضعيتی می‌آورم که هر گز ندیده‌ام، اورا به هنگام خواب نیمروزی در مهتابی خانه‌ای واقع

در یکی از مزارع نیشکر می‌بینم که بر صندلی راحتی حصیری نشسته است و خودرا بساد می‌زند، همچون تصاویر نقاشی‌های با شکوه قرن نوزدهم کوبا. نیکلاس گیبن حتی در سخت ترین لحظات زمستان پاریس عادت کوبایی از خواب برخاستن بهنگام بازگشت خروس (البته بدون خروس) را ترک نکرده بود. در پرتو نور آتشی که برای درست کسردن قهوه افروخته بود روزنامه میخواند و با تنسیم شیرین تصفیه‌خانه شکر، صدای گیتار روستایی و سحر گاه پرمشغله کاما گوئه آرامش می‌یافتد. آنگاه پنجره مهنا بی خود را درست چون گذشته کاما گوئه باز می‌گشود و تمام خیابان را با فریادش از خواب می‌پراند و آخرین خبرهای آمریکای لاتین را که از فرانسه به کوبایی ترجمه می‌کرد، به همه می‌گفت.

او ضایع آمریکای لاتین در آن زمان، در تصویری که از سران کشورها در کنفرانس پاناما به جامانده به خوبی هویداست: در میان اونیورم‌ها و مدل‌های جنگی بدستخنی می‌شد، چهره یک غیر نظامی را تشخیص داد. حتی ژنرال آینه‌وار که در مقام رئیس جمهور آمریکا سعی می‌کرد با پوشیدن گرانتیمت ترین کت و شلوارهای دونخ خیابان باند، بوی باروت را از قلب خود بزداید، برای این تصویر تاریخی، تمامی مدل‌ها و تجملات یک جنگجو را به خود آویخته بود! و بدین ترتیب یک روز صبح نیکلاس گیبن پنجره خود را گشود و این خبر بی نظیر را فریاد کشید:

«طرف سرنگون شد!»

خیابان خواب آسود به جنبش درآمد، چون هر یک از ما فکر می‌کردیم که طرف سرنگون شده متعلق به کشور ماست. آرژانتینی‌ها فکر کردند که خوان دومینیکو پرون است؛ پارا گوایی‌ها فکر کردند آفرود استر و سفر است؛ پرویی‌ها فکر کردند مانوئل اوردیا است؛ مالکمیایی‌ها فکر کردیم که گوستاوو روخاس پنیلا است؛ نیکاراگوایی‌ها فکر کردند آنستارزیوس مووزا، و نزوئلایی‌ها فکر کردند مارکوس پرز خیمه نز؛ گواتمالایی‌ها فکر کردند کاسنیو آرماس؛ دومینیکن‌ها فکر کردند رافائل ثونیداس تروخیو و کوبایی‌ها فکر کردند فولخسیو باتیستا است. در واقع شخص مورد نظر پرون بود. بعدها که در این باره سخن گفتیم، نیکلاس گیبن، تصویری دلتنگ کشته از او ضایع کوبا ترسیم کرد. گفت:

«تنها امیدی که من برای آینده می‌بینم جوانکی است که جایی در اطراف مکزیک اکنون مشغول فعالیت است.» سپس مکث کرد و بازستی کامل‌آسیائی گفت:

«نامش فیدل کاسترو است.»

ممکن نبود، در آن زمان کسی فکر کنید که سه‌سال بعد این نام بتواند از چنین اهمیتی برخودار شود و چنان قدرتی بیا بد که در صدر توجه اذهان کل قاره قرار گیرد. هم چنین هیچ کس تصور نمی‌کرد که اولین انقلاب سوسیالیستی آمریکای لاتین در کوههای سیبر آغاز شود در حال شکل گرفتن است. ما پذیرفته بودیم که این اتفاق در ونزوئلا یعنی جانی که قیام عظیم مردمی در زمانی کمتر از ۲۴ ساعت، دستگاه خشن سرکوب گریزناخ مارکوس پرز خیمه نزرا سرنگون کرده بود، درحال تکوین است. در کوبا این دگر گونی، غیرمنتظره به نظر میرسید. تنها دستوری که در ونزوئلا به مردم

داده شد این بود که در ۲۳ دی‌نومبر ۱۹۵۸ بوق ماشین‌هایشان را به صدا در آورند، کارها را متوقف کنند و برای سرنگونی حکومت دیکتاتوری به خیابان بریزند. حتی در اتساق خبر مجله‌ای معتبر برای بسیاری از کارکنانش که در این قوطه شرکت داشتند، این فرمان بیچگانه می‌نمود. معهذا، سروقت تعیین شده سروصدای بیش از حد مهیب و یکپارچه بوقها بلند شد و در شهری که شلوغی ترافیک آن زیان‌زد است این کار، ترافیک و حشتاکی به وجود آورد و دانشجویان و کارگران به خیابان‌ها ریختند و با سنگ و بطری بانیروهای رژیم به مقابله پرداختند. فقرای همچون طاعون فرود آمدند و شهر یکپارچه تبدیل به میدان جنگ شد. شب هنگام در میان صدای شلیکهای پراکنده و ناله‌آمیلانسها، شایعه امیدبخشی در اتفاقی خبر پیچید: خانواده پرزخیمه نز در تانک پنهان و بسفارت خانه‌ای پناه‌نده شده بودند. کمی قبل از طلوع آفتاب، سکوتی منگین در فضای موج می‌زد و بعد فریاد جماعی عصیان زده، که سراسر پایتخت شناختند، غلیق ناقوس کلپسا، صدای آذیر کارخانه‌ها و بوق ماشین‌ها، همراه با طوفانی از سرودها و ترانه‌های محلی که از درون پنجره‌ها بر می‌خاست، بگوش رسید، سرودهایی که طی این دو سال فریب و نیز نگک، تقریباً بدون وقه ادامه داشت. پرزخیمه نز به همراه نزدیک ترین همدستانش از مسند غار تگری خود فرار کرده بود و با هوایپما نظامی به سوی سانتادومینگو می‌رفت. هوایپما در فرودگاه لا کارلوتا، در چند کیلومتری کاخ ریاست جمهوری میرافلورس با موتور روشن منتظر بود، اما به فکر هیچکس نرسیده بود که پلکان را در جای خود بگذارد، و بعد دیکتاتور فراری در حالیکه تعداد زیادی تا کسی که تنها با چند دقیقه تأخیر در تعقیب او بودند، وارد شد. پرزخیمه نز که همچون کودکی می‌نمود که زیاد رشد کرده باشد و عینک دسته شاخی‌اش، با طناب از در کابین بالا کشیده شد. در این مانور سخت کیف دستی خود را جا گذاشت. این یک کیف دستی معمولی از چرم مشکی بود که در آن مقداری پول تو جیبی را که دیکتاتور فکر می‌کرد بدان احتیاج دارد گذاشته بود: ۱۳ میلیون دلار اسکناس.

در تمام طول سال ۱۹۵۸، وزوئلا آزادترین کشور جهان بود. آن‌چه که می‌گذشت به انقلابی واقعی می‌مانست: هر گاه حکومت خطری احساس می‌کرد، بسیار سریع و مستقیم به مردم متولی می‌شد و مردم علیه هر گونه تلاشی در جهت عقب راندن اوضاع، به خیابانها می‌ریختند. حساس‌ترین تصمیمات حکومتی تحت نظر عموم مردم بود. در چندماه اول تمامی احزاب از این مسئله آگاه بودند که قدرتشان ناشی از نیروهای است که در خیابانها وجود دارند. این انقلاب، اولین انقلاب سویا لیستی آمریکای لاتین نبود، مسلمانه بخاراط اینکه شرایط اجتماعی هنوز برای چنین انقلابی آماده نبود، بلکه بخاطر نادرستی عده‌ای سیاست باز چنین انقلابی صورت نگرفت.

بین حکومت وزوئلا و مبارزان سییر اما می‌سترا اتحادی آشکار بوجود آمد. نمایندگان جنبش ۲۶ دی‌نومبری در کاراکاس به تبلیغ آرمان خود در تمام رسانه‌های گروهی پرداختند. به طور وسیع به جمع آوری اعانه پرداختند و این کمک‌ها را که بادعای خبر حکومت همراه بود برای چریکهای کوبائی فرستادند. دانشجویان دانشگاههای وزوئلا که در مبارزه علیه دیکتاتوری نقش فعالی ایفا کرده بودند به توسط پست، شورت زنانه‌ای برای دانشجویان

دانشگاه‌ها و اانا فرستادند. دانشجویان کو بایی به این حرکت گستاخانه و نامر بوط و نزوئلایی‌ها که ناشی از جزویانی پیروزمندانه بود پاسخ ندادند، ولی کمتر از یک سال بعد، هنگامی که انقلاب در کوبا پیروز شد آنرا ابدون هیچ گونه توضیحی برای دانشجویان و نزوئلا پس فرستادند. مطبوعات و نزوئلا نه به خاطر نیست خوب صاحبان آن، بلکه بیشتر به خاطر فشار اوضاع داخلی به مطبوعات قانونی چریکهای سیر امامت استرا بدل شده بودند. عقیده عمومی چنین بود که گوئی کو باکشوری جدا نیست بلکه بخشی از نزوئلای آزاد است که برای رهایش هنوز باید مبارزه ادامه می‌یافتد.

جشن سال نو ۱۹۵۹، یکی از نادرترین جشن‌های بود که در طول تاریخ و نزوئلا بدون حضور دیکتاتوری نظامی برگزار می‌شد. مردم و من که در همان ماههای جشن و سرور ازدواج کرده بودیم به هنگام طلوع بامدادی به آپارتمان خود در ناحیه سان بر نارد ینو بر می‌گشیم، معلوم شد که آنسوس در کار نمی‌کند، خود را تاشن طبقه بالا کشیدم و با رسیدن به هر طبقه جهت استراحت متوقف می‌شدم. ما تازه وارد آپارتمان شده بودیم که نوعی شور و احساسی معنی وجود مان را فراگرفت، همان احساسی را که سال قبل تجربه کرده بودیم دوباره داشت تکرار می‌شد. فریادی ناگهانی از جماعتی بیقرار در خیابانهای خواب آلوه برحاسته بود، طین ناقوس کلیساها همراه با صدای آذیر کارخانه‌ها و بوق ماشین‌ها شروع شده بود، از تمام پنجراه‌ها، صدای سیل آسای چنگ، گیتارهای کواکرو و آواهای پرشوری که در تجلیل از پیروزی مردم ترانه خور و پوس خوانده می‌شد بگوش می‌رسید. گوئی که زمان به عقب برگشته و مارکوس پرز خیمه نز برای دومین بار سرنگون شده است. از آنجایی که ما تلفن یا رادیو نداشیم، باعجله از پله‌ها سرآذیر شدیم و با نگرانی از خود می‌پرسیدیم که در میهمانی چه مشروب هذیان آور و اغواکننده‌ای بدهم داده شده است، در همین لحظه در آن صبحگاه روش، شخصی ناشناس مارا از آخرین تصادف باور نکردند مطلع کرد و با این خبر آشتفتگی ما را به اوج خود رساند: فولخنیو یا تیستا به همراه نزدیک ترین همدستانش از مسند غارتگری خود فرار کرده و با هوایی از نظامی داهی سانتادومینگو شده بود.

من دوهفته بعد برای اولین بار وارد هاوانا شدم. این فرصت زودتر از آنچه انتظارش را داشتم: آنهم به غیرمنتظره ترین وجهی، برایم فراهم شد. در روز ۱۸ ژانویه هنگامی که پیش از رفتن به خانه مشغول مرتب کردن میز خود بودم، مردی از جنبش ۲۶ ژوئیه، نفس زنان در دفتر خالی مجله ظاهر شد و گفت که به دنبال روزنامه نگارانی می‌گردد که حاضر باشند همان شب به کوبا بروند. یک هوایی‌ای کو بایی برای همین منتظر فرستاده شده بود. «پلینیو آپولیوندو سا» و من که سرخست ترین هواداران انقلاب کو با بودیم، اول از همه انتخاب شدیم. فرصت بسیار کمی داشتیم که بتوانیم بخانه بروم و کیف سفری خود را برداریم. من آنچنان به این فکر که نزوئلا و کوبا هر دو یک کشور هستند عادت کرده بودم که دیگر از یاد برم بهدنیال پاسپورتم بگردم. البته لازم هم نشد. مامور اداره مهاجرت و نزوئلا که حتی بیش از کو بایی‌ها طرفدار کو با بسود از من هر نوع ورقه هویت که همراه داشتم می‌پذیرفت. تنها تکه کاغذی که در جیب من پیدا شد، صور تحساب لباس شویی بود. افسر

مربوطه در حالی که تمام مدت می خنده، پشت آنرا مهرزد و برای من سفر خوشی را آرزو کرد.

بدشاسی واقعی هنگامی پیش آمد که خلبان متوجه شد که تعداد روزنامه نگاران بیش از صندلی های هوایی است و وزن چمدانها و لوازم ما از حد مورد قبول بیشتر است. البته هیچ کس نمی خواست جا بماند و یا اینکه چیزی بر جای بگذارد. حتی با وجودی که مقامات فرودگاه مصمم بودند که هوایی زیاده از حد سنگین را روانه کنند، خلبان هوایی که هر دی میانه سال و جدی بود با سیلی جو گندمی، اوئیفورم آبی، و نشان طلایی نیرولی هوایی کو با قدمی، تقریباً دو ساعت نسبت به تمام دلایل و بحث های ما بی تفاوت ماند. بالاخره یکی از ما دلیل اخلاقی پیش کشید:

«کاپیتان ترسونباش، کشتن گرانما هم اضافه بارداشت.»

خلبان با خشمی خاموش بنا و سپس بهمه ما نگاه کرد

سپس گفت: «تفاوت در این است که هیچیک از ما فیدل کاستر و نیستیم.»

اما این حرف ما کار خود را کرده بود. روی تیز خم شد و یک صفحه از کتاب سچه دستورات پرواز را پاره و در دست اش مچاله کرد.

«بسیار خوب، بهمین صورت می رویم، امامن مدرکی باقی نمی گذارم، که هواییما اضافه بار داشته است!»

کاغذ مچاله شده را در چیش گذاشت و اشاره کرد که به دنبالش برویم. همین طور که به طرف هوایی می رفتم من که بین قوس همیشگی ام از پرواز و اشتیاق برای دیدن کو با گیر کرده بودم بالحنی نگران از خلبان پرسیدم:

«کاپیتان، فکر می کنی موفق شویم؟»

جواب داد: «بایاری بانوی مقدس مان، ممکن است.»

هواییما ما هواییما بی قراصه و دو مو توره بود. چینین شایع بود که یک خلبان فرادی از نیرولی هوایی بایستی آنرا دیوود و به سیم امانترا برده و در آنجا هواییما را به امان روزگار رها کرده بود، تا شبی که از بدیاری من به سراغ عده ای روزنامه نگار از جان گذشته فرستاده شده بود، کاپیتان آن باریک و فضای آن بسته بود، صندلی هایش شکسته و بوی تند و غیرقابل تحمل ادرار در آن پراکنده بود. هر کس بهترین نحوی که می توانست در جای خود قرار گرفت و بعضی در راه و باریک درین چمدانها و وسائل فیلمبرداری و تلویزیون نشستند. احساس کردم که دیگر نمی توانستم نفس بکشم و احساس کردم که در عقب هواییا در صندلی کنار پنجه گیر افتاده ام، اما از اعتماد به نفس رفاقت احساس آرامش بهمن دست داد. ناگهان یکی از اعضای گروه که از همه آرامتر می نمود بادندانهای بهم فشرده در گوش من ذممه کرد: «خوش بحالت که از پرواز نمی ترسی.» بعد من واقعاً وحشتزده شدم، چون فهمیدم که همه به اندازه من ترسیده، اما همه مثل من ترسان را با ظاهری شجاعانه مخفی کرده اند.

در کنه ترس از پرواز چیزی مانند خلاه یا کانونی طوفانی وجود دارد که در آن انسا بطور ناخود آگاه خود را به قضا و قدر می سپارد و این تنها چیزی است که آدمی را قادر

می‌سازد بدون آنکه قالب تهی کند به پرواز ادامه دهد. من در پروازهای بی‌پایان و بی‌خواب شباهام تنها هنگامی به‌این آرامش می‌رسم که از پنجره ستاره‌کوچک تنهایی را می‌بینم که بر فراز اقیانوسهای دوردست هوایپماها را همراهی می‌کند. در آن شب ترسناک کارائیب من از درون آن هوایپمای دوموتوره بی‌روح، بیهوده به‌دبیال آن ستاره می‌گشتم. در حالی که هوایپما از میان توده‌های ابر که همچون صخره‌های عظیم می‌مانست، از میان بادهای مخالف و از میان ورطه‌های رعد و برق، تنها با دلگرمی قلبای وحشتزده‌ما، راه خسود را در میان آسمان می‌یافتد. به هنگام سحر بارانی سیل آسا ما را غافلگیری کرد. هوایپما با سر و صدایی پایان ناپذیر همچون قایقی که از کترول خارج شده باشد، تسکان می‌خورد و در حالیکه از سرما میلرزید و سیل اشک از موتورها یش جاری بود، در فرودگاه اضطراری کاما گوئه فرود آمد. به محض بندآمدن باران روزبهاری شکوفا شد و هوا همچون قطعه بلوری شفاف و صاف جلوه کرد و ما تقریباً هم‌سطح با مزارع مطر نیشکر و برکه‌های آب دریاکه پر از ماهی‌های راه راه و کف آنرا گلها یی با رنگهای وحشی پوشانده بودند، آخرین مرحله پرواز خود را به انجام رساندیم. قبل از ظهر در میان مجلل ترین کاخ‌های ثروتمندان هاوانا در باند فرودگاه کمب کلمبیا که بعدها سیوداد لیبرتاد نام گرفت فرود آمدیم. این محل زندان سابق باتیستا بود که چند روز قبل از آن، کامیلو سیین فوئه گروس به‌همراه ستون دهقانان خموش خود، در آنجا مستقر شده بود. اولین بروداشت ما بیش از هر چیز دیگر مضحك بود، چون ما توسط عده‌ای از اعضای نیروی هوایی قدیمی مورد استقبال قرار گرفتیم که در آخرین لحظه به انقلاب پیوسته بودند و آنقدر در پادگان‌ها یشان مانده بودند که ریش‌شان به‌اندازه کافی در آنچا مستقر شده بود. اولین بروداشت ما بیش از برای آن دسته ازما که سال قیل را در کاراکاس به‌سر برده بودیم، فضای تبلود و بی‌نظمی هاوانا در آغاز سال ۱۹۵۹ چیز تازه‌ای نبود. اما یک تفاوت وجود داشت: در وزرويلا قیام شهری به‌توسط اتحادی از احزاب نامتجانس و با حمایت بخشی بزرگی از نیروهای مسلح، دار و دسته دیکتاتور را ماقط کرده بود، در حالیکه در کو با طرفانی روسایی در جنگی طولانی و سخت، نیروهای مسلحی را که همچون ارتش اشغالگر عمل می‌کردند، مغلوب خویش کرده بود. این تفاوت اساسی بود که شاید به‌توضیح آینده‌تفاوت دو کشور کمک می‌کرد. به‌حال این تفاوت در آن ظهر روز باشکوه ژانویه، در نگاه اول جلب نظر می‌کرد.

باتیستا برای اینکه قدرتش را بهتر کای راهزن آمریکائیش ثابت کند و نسبت به آینده آنان را خاطر جمع سازد، هاوانا را به شهری باور نکردنی تبدیل کرده بود. دهقانانی که به عنوان گاردهای نگهبان تازه کفش پاکرده بودند و بوی بیرهای جنگل می‌دادند، با خود مسلسل‌های عهد عتیق حمل می‌کردند و در حالی که لباس‌های رزمی که به‌تن داشتند برای اندامهای جوانشان گشاد بود به گشت مشغول بودند، همچون تازه بدواران رسیده‌ها در خیا بانها گام بر می‌داشتند و به آسمان‌خراش‌های سرمهطلک کشیده، ماشین‌های باشکوه و زنان آمریکائی نیمه لختی نگاه می‌کردند که انسانه ریشوها آنها را از نیو اورلان به آنجا کشانده بود. در دروازه ورودی اصلی هتل هیلتون هاواناکه تازه باز شده بود یک غول موطلایی

تصویری از ظاهرات مردم گو با

با او نیفورمی پر از واکسیل و براق و کلاهی بردار به شکل یک مارشال خود ساخته ایستاده بود. او که با مخلوطی از لهجه کوبایی و انگلیسی میامی صحبت می کرد و شغل ناخوشایند حمل اثاثیه را بدون هیچ ناراحتی انجام می داد، یقه یکی از روزنامه نگاران همراه ما را که یک وزن و ظلایی سیاه پوستی بود گرفت، از زمین بلند کرد و به خیابان پرتاپ کرد. روزنامه نگاران کوبایی مجبور شدند که با مدیریت هتل صحبت کنند تا تمام میهمانان که از سراسر جهان می آمدند بدون هیچ تمایز بتوانند وارد شوند. در همان شب گروهی از جوانان ارش شورشی که خیلی تشنگ بودند به اولین جائی که رسیدند بر حسب اتفاق بار هتل دیویرای هاوانا بود. فقط یک لیوان آب می خواستند ولی مردی که سرپرست بار بود با بهترین شکلی که می توانست آنها را پس از پذیرایی، دوباره به خیابان هدایت کرد. ما روزنامه نگاران با ژستی که آنوقت عوام فریبانه می نمود به آنها گفتیم که بر گردند و آنها را سر میز خودمان نشاندیم بعدها ماریو کوچیلان، روزنامه نگار کوبایی که از این واقعه باخبر شده بود، شرم و عصبانیت خود را با مادرمیان گذاشت.

بهما گفت: تنها راه حل این مسائل یک انقلاب واقعی است. و من قسم می خورم که ما اینکار را انجام خواهیم داد!

ترجمه ابوالفضل احمدی